Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Cur chuige idir phlé i leith Oideachas Reiligiúnach na Sraithe Sóisearaí

An Roinn Oideachais
Department of Education

CC BY NC

SSM OR FGL Forbhreathnú 2018-22

Oide

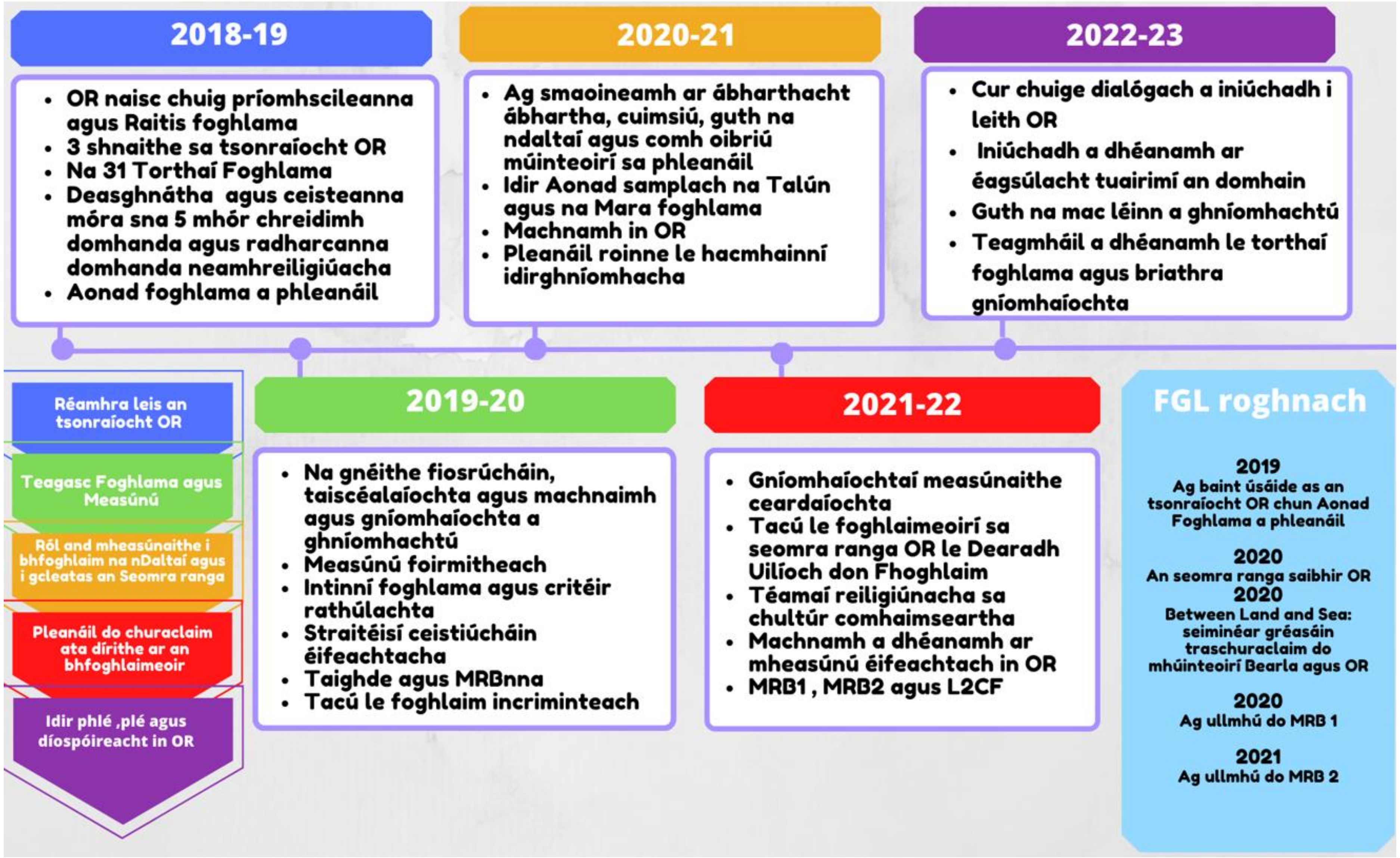

OR: ‘Spás ar leith’

Tugann an tOideachas Reiligiúin spás ar leith don scoláire le dul i ngleic leis na ceisteanna is doimhne agus is bunúsaí faoin saol, faoi bhrí agus faoi chaidrimh, agus tugtar spás dó chun na ceisteanna sin a phlé. Spreagann sé an scoláire le machnamh a dhéanamh, le ceisteanna a chur, le léirmheas agus léirmhíniú a dhéanamh agus le léargas ar an saol a lorg dó féin.

Sonraíocht OR na SS, Lch 4.

Aidhmeanna an Oideachais Reiligiúnaigh

Oide

- Dírítear san Oideachas Reiligiúin ar eolas, tuiscint, scileanna, dearcadh agus luachanna a fhorbairt chun cur ar chumas an aosa óig tuiscint a fháil ar Reiligiún
- Ábharthacht sa saol, i gcaidrimh, sa tsochaí agus sa domhan trí chéile
- Tá sé mar aidhm aige cumas an scoláire a fhorbairt chun ceisteanna faoi bhrí, cuspóir agus caidrimh a fhiosrú, cabhair a tabhairt dó chun tuiscint
- Meas agus léirthuiscint a fháil ar an gcaoi ina léiríonn daoine cibé creideamh atá acu
- **Éascú a dhéanamh ar dhialóg agus machnamh faoin éagsúlacht creidimh agus luachanna atá mar bhonn faoi chinnteoireacht fhreagrach agus modhanna maireachtála.**

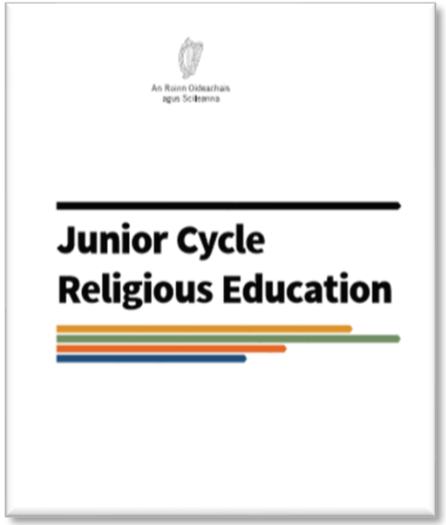

Oideachas Reiligiúin na Sraithe Sóisearaí Sonraíocht, lch 5.

Seisiún 1: Intinní Foghlama

Oide

Táimid chun...

- smaoineamh ar an ról a bhíonn ag an bplé agus ag an éisteacht ghníomhach sa seomra OR
- straitéisí a fhiosrú chun tacú le dialóg measúil agus le héisteacht ghníomhach

Plé a Bhainistiú i nDomhan atá Deighilte

Oide

Jamboard

Cad iad na deiseanna agus na dúshláin nuair a bhítear ag déileáil le cruinneshamhlacha éagsúla reiligiúnacha agus neamhreiligiúnacha sa seomra OR?	
Deiseanna?	**Dúshláin?**

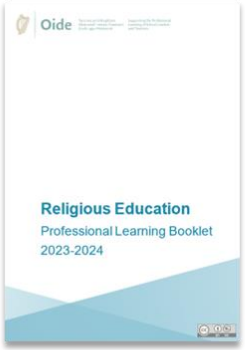

Sainmhiniú: Dearcadh ar an Domhain

Oide

Ciallaíonn Dearcadh ar an domhan an chaoi ina mbraitheann agus ina léirmhíníonn duine an domhan agus taithí saoil. Dearcadh roinnte, stairiúil, comhtháite a bhíonn i gceist le dearcadh ar an domhan. D'fhéadfadhdearcadh reiligiúnach nó neamhreiligiúnach a bheith i gceist agus is féidirathrú teacht orthu le himeacht aimsire mar fhreagairt ar rudaí a tharlaíonn.

Oideachas Reiligiúin na Sraithe Sóisearaí Sonraíocht, lch 21.

Nobody Stands Nowhere

Oide

[Nobody Stands Nowhere Link](#)

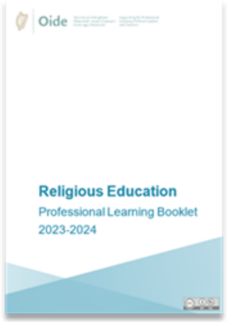

Lch 5

Rudaí a mbíonn Tionchar acu ar do Dhearcadh ar an Domhain

Smaoinigh ar na tosca agus ar na luachanna éagsúla a d'imreodh tionchar ar dhearcadh duine ar an saol.

Oide

Oideachas Reiligiúin
Leabhrán Foghlama Gairmiúla
2023-2024

Lch 5

Éagsúlacht sa Seomra Ranga

Oide

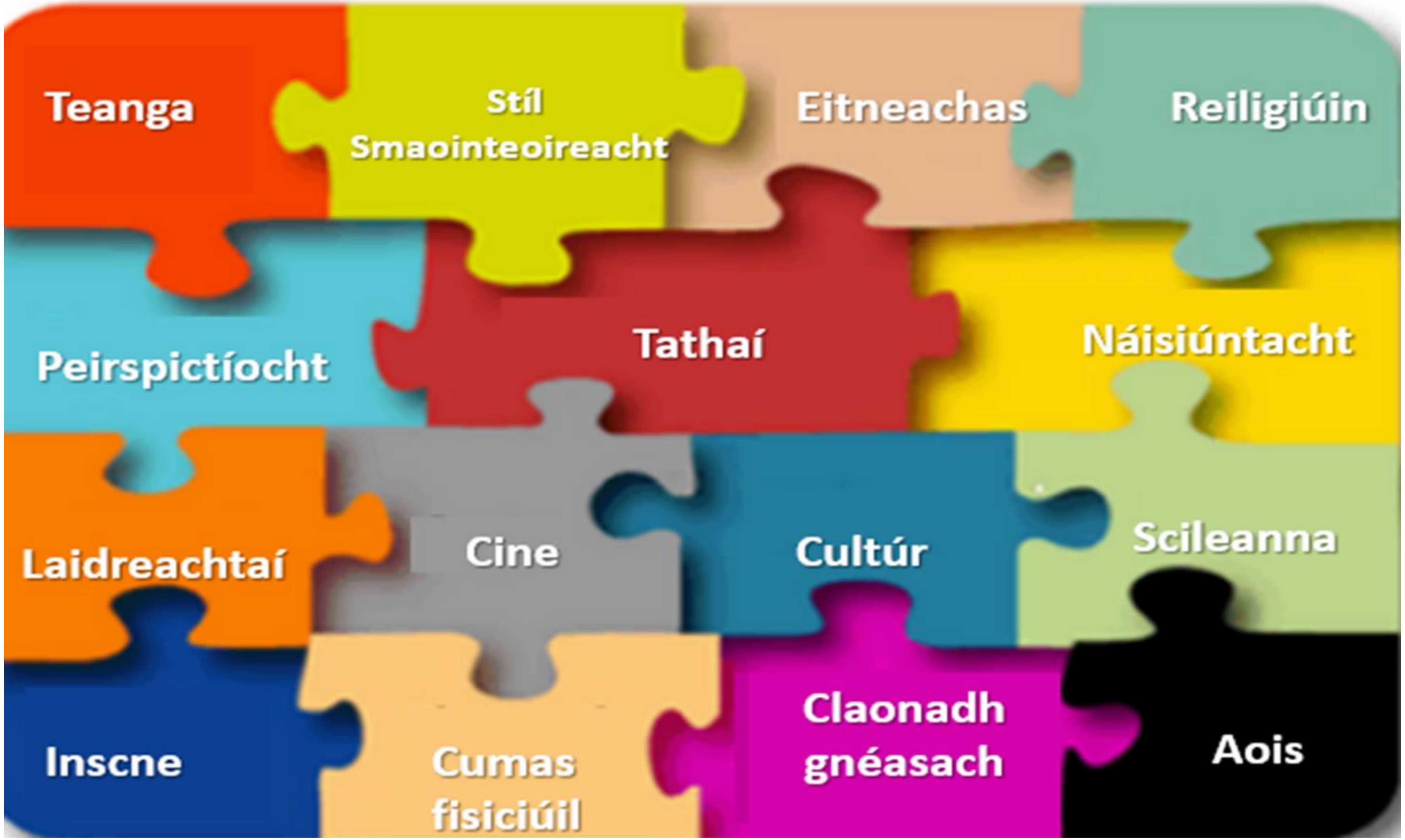

Tá an Domhan ar fad faoi ‘Fuzzy Edges’

Oide

‘the inner diversity, **"fuzzy-edgedness"** and… the complexity of cultural [and religious] expression’

Jackson, *Rethinking Religious Education and Plurality* (2004), Lch 87.

Seomra Ranga Amháin- Éagsúlacht Creideamh Reiligiúnach

Oide

Tá ról ríthábhachtach ag an Oideachas Reiligiúin sa churaclam chun deiseanna a chur ar fáil don scoláire le machnamh a dhéanamh ar an éagsúlacht creideamh reiligiúnach atá in Éirinn agus in áiteanna eile, chun feasacht a fháil ar na tuiscintí difriúla ar Dhia atá ann, agus chun iniúchadh a dhéanamh ar léirmhínithe eile ar an saol. Spreagtar meas agus tuiscint maidir le creidimh, tuairimí agus modhanna saoil éagsúla, lena n-áirítear an fhreagairt reiligiúnach agus neamhreiligiúnach ar an saol araon.

Oideachas Reiligiúin na Sraithe Sóisearaí Sonraíocht, lch 4.

Plé

Conas is féidir cuidiú, i mo sheomra ranga, le plé faoi dhearcthaí daoine ar chúrsaí an tsaoil ?

Conas is féidir liom mo scoláirí a spreagadh chun éisteacht go gníomhach lena chéile ?

Ár Luachanna i mBun Gníomh

Oide

Fócas ar na Torthaí Foghlama

1.3 dul i ngleic le baill de phobal creidimh a bhfuil baint aige le ceann amháin de na cúig mhórchreideamh domhanda a ndéantar staidéar orthu faoin tsonraíocht agus léirthuiscint a thaispeáint maidir leis an gcaoi ina n-imríonn creidimh reiligiúnacha an phobail tionchar ar shaol na mball ó lá go lá go lá

1.11 taighde a dhéanamh faoi eagraíochtaí reiligiúnacha nó eagraíochtaí eile, a bhíonn ag obair ag an leibhéal náisiúnta nó idirnáisiúnta chun ceartas, síocháin agus athmhuintearas a chur chun cinn agus machnamh a dhéanamh ar an gcaoi ina bhfuil an obair atá ar bun acu ag cur a bhfís bhunaidh in iúl

3.1 scrúdú a dhéanamh ar fhoinsí difriúla luachanna agus ar na bealaí difriúla ina n-imríonn luachanna duine tionchar ar roghanna laethúla, ar chaidrimh, agus ar fhreagracht an as daoine eile

3.9 tarraingt le chéile a dhéanamh ar an léargas a fhaightear ar na gnásanna, luachanna agus prionsabail taobh thiar de chinnteoireacht agus gníomhartha i saol daoine, agus machnamh a dhéanamh maidir leis an léargas sin

Lch 6

Ár Luachanna i mBun Gníomh

Tá 5 dhuine roghnaithe againn ó réimsí éagsúla den saol a bhfuil cruinneshamhail éagsúil acu, agus d'fhág siad go léir rian dearfach ar an domhan. Maireann na daoine seo de réir na luachanna atá tábhachtach acu

Lch 6

Éisteacht Ghníomhach

Dearcadh

Ceist

Aire

Oscail do shúile, do chluasa, do chroí agus d'intinn don mhéid atá á rá

Dírigh d'aird go hiomlán ar an duine atá ag labhairt

Cuir ceist má fhaigheann tú rud éigin mearbhall nó más mian leat níos mó a chloisteáil

Lch 7

Machnamh ar Éisteacht Gníomhach

Oide

Roghnaigh BEIRT ónár liosta agus meabhraigh TRÍ cinn de na luachanna a aithníodh a bheith bainteach lena caite.

An tAthair Peter McVerry:

____

Máire Uí Róibín: ____

An Dalai Lama: ____

Tomi Reichental: ____

Lorraine O'Connor: ____

Cá bhfíos dom go raibh daoine ag éisteacht liom?

Tosaigh…Stop…Lean ar aghaidh…

Oide

Tosaigh Rud **a thosóidh** mé ag déanamh	**STOP** Rud **a stopfaidh** mé ag déanamh	**Lean ar aghaidh** Rud **a leanfainn** ar aghaidh

Lch`14

Aidhmeanna an Oideachais Reiligiúnaigh

Oide

- Dírítear san Oideachas Reiligiúin ar eolas, tuiscint, scileanna, dearcadh agus luachanna a fhorbairt chun cur ar chumas an aosa óig tuiscint a fháil ar Reiligiún
- Ábharthacht sa saol, i gcaidrimh, sa tsochaí agus sa domhan trí chéile
- Tá sé mar aidhm aige cumas an scoláire a fhorbairt chun ceisteanna faoi bhrí, cuspóir agus caidrimh a fhiosrú, cabhair a tabhairt dó chun tuiscint
- Meas agus léirthuiscint a fháil ar an gcaoi ina léiríonn daoine cibé creideamh atá acu
- **Éascú a dhéanamh ar dhialóg agus machnamh faoin éagsúlacht creidimh agus luachanna atá mar bhonn faoi chinnteoireacht fhreagrach agus modhanna maireachtála.**

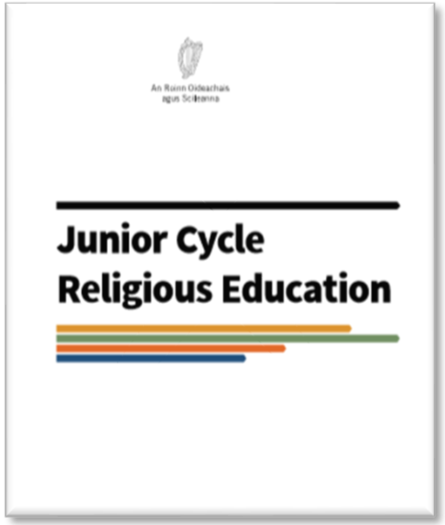

Oideachas Reiligiúin na Sraithe Sóisearaí Sonraíocht, lch 5.

Seisiún 2: Intinní Foghlama

Oide

Táimid chun...

- smaoineamh ar an ról a bhíonn ag an bplé agus ag an éisteacht ghníomhach sa seomra OR chun rannpháirtíocht na mac léinn a fheabhsú
- samhail eispéireas foghlama a ghníomhachtaíonn Guth na Mac Léinn

Cad is mian le scoláirí

Oide

Tuairisc RedCo - tógtha ón bPáipéar Cúlra do Shonraíocht OR, lch 30.

An tSonraíocht OR

OIDEACHAS REILIGIÚIN NA SRAITHE SÓISEARAÍ TORTHAÍ FOGHLAMA

GNÉITHE: Fiosrúchán — Fiosrú — Machnamh agus gníomh

SNÁITHEANNA

CREIDIMH A CHUR IN IÚL

1.1 príomhchreidimh reiligiúnacha na dtrí mhór-reiligiún dhomhanda atá in Éirinn sa lá atá inniu ann a chur i láthair

1.2 iniúchadh a dhéanamh ar dhá phobal creidimh a bhfuil láithreacht nach beag acu ina cheantar/réigiún féin (ní mór go mbeadh baint ag na pobail chreidimh a roghnaítear le dhá cheann de na cúig mhór-reiligiún domhanda a ndéantar staidéar orthu faoin tsonraíocht)

1.3 dul i ngleic le baill de phobal creidimh a bhfuil baint aige le ceann amháin de na cúig mhórreiligiún dhomhanda a ndéantar staidéar orthu faoin tsonraíocht agus léirthuiscint a thaispeáint maidir leis an gcaoi ina n-imríonn creidimh reiligiúnacha an phobail tionchar ar shaol na mball ó lá go lá

1.4 iniúchadh a dhéanamh ar an gcaoi inar chuir an Chríostaíocht le cultúr agus oidhreacht na hÉireann

1.5 fiosrú a dhéanamh ar théamaí reiligiúnacha i gcultúr na linne seo san ealaín, i gceol, i litríocht nó i scannáin

1.6 scrúdú a dhéanamh agus léirthuiscint a fháil ar an gcaoi ina gcuireann daoine creideamh reiligiúnach in iúl i ndeasghnátha, in ionaid adhartha foirmeálta agus in ionaid bheannaithe eile

1.7 plé a dhéanamh ar an tábhacht a bhaineann le easghnátha neamhreiligiúnacha agus ceiliúradh neamhreiligiúnach i saol daoine

1.8 cur síos a dhéanamh ar ról na paidreoireachta i saol daoine a bhfuil creideamh acu

1.9 míniú a dhéanamh ar céard a bhí i gceist le téacs beannaithe áirithe2 a fhorbairt laistigh de mhór-reiligiún domhanda agus machnamh a dhéanamh ar an tábhacht atá leis i gcónaí i saol na ndaoine a bhfuil an creideamh sin acu

1.10 plé a dhéanamh ar an tábhacht a bhaineann le dialóg agus caidreamh idir mór-reiligiúin dhomhanda agus laistigh díobh chun síocháin agus athmhuintearas a chur chun cinn ar fud an domhain sa lá atá inniu ann

1.11 taighde a dhéanamh faoi eagraíochtaí reiligiúnacha nó eagraíochtaí eile, a bhíonn ag obair ag an leibhéal náisiúnta nó idirnáisiúnta chun ceartas, síocháin agus athmhuintearas a chur chun cinn agus machnamh a dhéanamh ar an gcaoi ina bhfuil an obair atá ar bun acu ag cur a bhfís bhunaidh in iúl

1.12 tarraingt le chéile a dhéanamh ar an léargas a fhaightear faoin gcaoi ina gcuireann daoine a gcreidimh, bíodh sin creidimh reiligiúnacha nó eile, in iúl agus ina bhfuil na creidimh sin le feiceáil ina saol, agus machnamh a dhéanamh maidir leis an léargas sin

CEISTEANNA A FHIOSRÚ

2.1 taighde a dhéanamh ar fhianaise ealaíonta, ailtireachta nó sheandálaíochta a léiríonn bealaí ina ndearna daoine iarracht brí agus cuspóir a thabhairt dá saol

2.2 machnamh a dhéanamh ar an gcaoi ina ndeachaigh mór-reiligiún domhanda amháin agus dearcadh neamhreiligiúnach ar an domhan i ngleic leis na ceisteanna móra faoin saol, amhail, cén fáth go bhfuilimid anseo? Conas ba cheart dúinn maireachtáil? Céard a tharlaíonn nuair a fhaighimid bás?

2.3 fiosrú a dhéanamh ar an gcaoi ina gcuireann insintí/scéalta éagsúla, idir insintí/scéalta reiligiúnacha agus neamhreiligiúnacha, tuiscint ar an domhan/an dúlra in iúl, agus machnamh a dhéanamh ar an [illegible] agus ar an ábharthacht a bhaineann leo sa lá atá inniu ann

2.4 taighde a dhéanamh ar an Diagacht mar a chuirtear í láthair í in dhá mhór-reiligiún dhomhanda, agus an taighde sin a chur i láthair, ag tarraingt ó fhoinsí i dtéacsanna beannaithe agus/nó foinsí údarásacha eile

2.5 beathaisnéis a chruthú faoi bhunaitheoir nó luathleantóirí de chuid mór-reiligiúin dhomhanda, ag baint úsáide as foinsí eolais reiligiúnacha agus stairiúla

2.6 amlíne a chur le chéile maidir le mór-reiligiún domhanda amháin, ag déanamh tagairt do dhaoine tábhachtacha, tréimhsí a raibh borradh faoi agus tréimhsí dúshlánacha

2.7 fiosrú a dhéanamh ar an gcaoi ina dtéann teagasc reiligiúnach de chuid mór-reiligiúin dhomhanda amháin i ngleic le ceist ar ábhar buartha í don domhan faoi láthair

2.8 scéalta daoine aonaracha nó grúpaí daoine a chur i láthair ó stair dhá cheann de mhórreiligiúin an domhain a raibh tionchar dearfach acu ar shaol daoine mar gheall ar an tiomantas a bhí acu maireachtáil de réir a gcreideamh

2.9 cur síos a dhéanamh ar an gcaoi ina bhféadfadh athrú teacht ar chreideamh duine ag pointí áirithe le linn a shaoil

2.10 tarraingt le chéile a dhéanamh ar an léargas a fhaightear faoin gcaoi ina dtéann daoine ag a bhfuil creidimh reiligiúnacha agus tuiscintí difriúla ar an saol i ngleic le ceisteanna maidir le brí, cuspóir agus caidrimh, agus machnamh a dhéanamh ar an léargas sin

ÁR LUACHANNA I MBUN GNÍMH

3.1 scrúdú a dhéanamh ar fhoinsí difriúla luachanna agus ar na bealaí difriúla ina n-imríonn luachanna duine tionchar ar roghanna laethúla, ar chaidrimh, agus ar fhreagracht an as daoine eile

3.2 machnamh agus plé a dhéanamh faoi cad atá i gceist le moráltacht, faoin bhfáth go gcaithfidh daoine atá ina gcónaí sa tsochaí a bheith morálta agus faoi na tionchair agus na foinsí údaráis taobh thiar de chinnteoireacht mhorálta duine

3.3 scrúdú a dhéanamh ar chód morálta dhá cheann de na cúig mhór-reiligiún dhomhanda agus plé a dhéanamh ar an gcaoi ina bhféadfadh gach cód tionchar a imirt ar chinnteoireacht mhorálta leantóirí

3.4 iniúchadh a dhéanamh maidir le cad is brí le saol atá go maith ó thaobh na moráltachta de a leanúint ag déanamh tagairt do dhá mhór-reiligiún dhomhanda agus iad a chur i gcomparáid le dearcadh neamhreiligiúnach ar an domhan

3.5 scrúdú a dhéanamh ar an gcaoi ar féidir le próiseas cinnteoireachta mhorálta cabhrú le duine chun cinneadh idir ceart agus mícheart a dhéanamh i ngnáthchásanna laethúla

3.6 díospóireacht a dhéanamh faoi shaincheist mhorálta a thagann chun cinn ina shaol féin agus machnamh a dhéanamh faoi na cúiseanna taobh thiar de dhá dhearcadh éagsúla ar an gceist

3.7 taighde a dhéanamh ar an tuiscint atá ag dhá mhór-reiligiún dhomhanda ar chomhbhá, ceartas, síocháin agus athmhuintearas agus ar na bealaí ina bhfuil an tuiscint sin le sonrú

3.8 míniú a thabhairt faoin gcaoi ina gcuireann an tuiscint atá ag mór-reiligiún domhanda amháin ar chúram a thabhairt don domhan le folláine gach duine ar fud na cruinne agus plé a dhéanamh maidir le hábharthacht na tuisceana sin sa lá atá inniu ann

3.9 tarraingt le chéile a dhéanamh ar an léargas a fhaightear ar na gnásanna, luachanna agus prionsabail taobh thiar de chinnteoireacht agus ghníomhartha i saol daoine, agus machnamh a dhéanamh maidir leis an léargas sin

Guth na Scoláirí a ghníomhachtú

Oide

Lch 8

Embedding Formative Assessment, Wiliam & Leahy (2015), lch 4

Guth na Mac Léinn

Oide

Conas is féidir tacú le Guth na Mac Léinn sa seomra ranga RE?

Guth Ciúin?

Guth Éighníomhach?

Guth Gníomhach?

Modhanna Iomadúla Cainte

Oide

"Is féidir guth a chur in iúl ar bhealaí éagsúla, agus níl sé teoranta don fhocal labhartha amháin. Tá sé ríthábhachtach go smaoineofaí ar iliomad modhanna cainte, chomh maith leis an nguth ciúin san ionad........"

Harmon, *Meaningfully capturing the voice of children in research: Applying the Lundy Model of Participation in the Classroom* (2020), Lch 3.

Buntáistí Photovoice

Inrochtana:

Tá rochtain ag go leor scoláirí ar cheamaraí agus bíonn siad gníomhach ag cruthú agus ag cartlannú íomhánna digiteacha

Túsphointe:

Is féidir íomhánna a úsáid chun cabhrú le tuilleadh plé, rannpháirtíochta agus foghlama ar an ábhar

Gníomhachtaíonn:

Orbraíonn sé gach guth sa seomra ranga: an guth ciúin, éighníomhach agus gníomhach

Bíonn na scoláirí i gceannas:

Bíonn scoláirí gníomhach ag roghnú a n-íomhánna féin

Ceangal:

Nascann sé le saol cruinne gach scoláire

Rannpháirtíocht fhónta:

Baineann na scoláirí brí as na híomhánna, a léiríonn siad creideamh agus peirspictíochtaí an scoláire ar an ábhar

Pleanáil Éifeachtach do Theagasc Foghlaim agus Measúnú

Oide

Torthaí Foghlama

3.4 iniúchadh a dhéanamh maidir le cad is brí le saol atá go maith ó thaobh na moráltachta de a leanúint ag déanamh tagairt do dhá mhór-reiligiún dhomhanda agus iad a chur i gcomparáid le dearcadh neamhreiligiúnach ar an domhan

3.6 díospóireacht a dhéanamh faoi shaincheist mhorálta a thagann chun cinn ina shaol féin agus machnamh a dhéanamh faoi na cúiseanna taobh thiar de dhá dhearcadh éagsúla ar an gceist

3.7 taighde a dhéanamh ar an tuiscint atá ag dhá mhórreiligiún dhomhanda ar chomhbhá, ceartas, síocháin agus athmhuintearas agus ar na bealaí ina bhfuil an tuiscint sin le sonrú

Príomhfhoghlaim

Beidh daltaí

- Déanann siad iniúchadh ar a bpeirspictíochtaí féin ar cheist mhorálta na bochtaineachta
- tuiscint a fháil ar an méid a mhúineann téacs naofa gach reiligiúin do leantóirí faoin mbochtaineacht
- tuiscint a fháil ar an gcaoi ar féidir le hAirteagal 25 de Dhearbhú na Náisiún Aontaithe ar Chearta an Duine bonn eolais a chur faoi dhearcadh daonnachach ar an mBochtaineacht
- meas a bheith acu ar pheirspictíochtaí a gcuid gcomhscoláirí Éireannacha ó thraidisiún éagsúla

Measúnú Leanúnach

- A mhíniú cad é a mhúintear do leantóirí faoin mbochtaineacht i ngach ceann de na traidisiúin ceisteanna a cheapadh ba mhaith leo a chur ar scoláirí Éireannacha ó thraidisiúin éagsúla
- Cairt Chomhroinnte Daonnachta a chruthú chun na prionsabail chomónta a léiriú atá i gcoiteann ag gach traidisiún ina dteagasc ar an mbochtaineacht.
- taighde agus tuairisciú a dhéanamh ar eagraíocht charthanachta reiligiúnach nó neamhreiligiúnach amháin a fhreagraíonn do cheist mhorálta na bochtaineachta.

Eispéiris Foghlama

Déanfaidh na scoláirí

- an cleachtadh mapála creidimh a chomhlánú
- freastal ar Chomhdháil fhíorúil na Scoláirí ar Bhochtaineacht Dhomhanda
- plé le sleachta as téacsanna naofa agus Airteagal 25 de Dhearbhú na Náisiún Aontaithe um Chearta an Duine
- dhá thraidisiún reiligiúnacha a roghnú chun staidéar níos doimhne a dhéanamh orthu agus a dtorthaí a thuairisciú ar dhóigh dá rogha féin

L1LP agus L2LP

E3 píosa oibre a chur ar taispeáint
A6 éist le réimse scéalta agus freagair

Machnamh

Léirigh conas a d'fhéadfadh an Riail Órga a bheith i bhfeidhm nuair a smaoinímid ar bhochtaineacht dhomhanda

Pleanáil

Oide

Torthaí Foghlama

3.4 iniúchadh a dhéanamh maidir le cad is brí le saol atá go maith ó thaobh na moráltachta de a leanúint ag déanamh tagairt do dhá mhór-reiligiún dhomhanda agus iad a chur i gcomparáid le dearcadh neamhreiligiúnach ar an domhan

3.6 díospóireacht a dhéanamh faoi shaincheist mhorálta a thagann chun cinn ina shaol féin agus machnamh a dhéanamh faoi na cúiseanna taobh thiar de dhá dhearcadh éagsúla ar an gceist

3.7 taighde a dhéanamh ar an tuiscint atá ag dhá mhórreiligiún dhomhanda ar chomhbhá, ceartas, síochán agus athmhuintearas agus ar na bealaí ina bhfuil an tuiscint sin le sonrú

Príomhfhoghlaim

Beidh daltaí

- Déanann siad iniúchadh ar a bpeirspictíochtaí féin ar cheist mhorálta na bochtaineachta
- tuiscint a fháil ar an méid a mhúineann téacs naofa gach reiligiúin do leantóirí faoin mbochtaineacht
- tuiscint a fháil ar an gcaoi ar féidir le hAirteagal 25 de Dhearbhú na Náisiún Aontaithe ar Chearta an Duine bonn eolais a chur faoi dhearcadh daonnachach ar an mBochtaineacht
- meas a bheith acu ar pheirspictíochtaí a gcuid gcomhscoláirí Éireannacha ó thraidisiún éagsúla

Measúnú Leanúnach

- A mhíniú cad é a mhúintear do leantóirí faoin mbochtaineacht i ngach ceann de na traidisiúin ceisteanna a cheapadh ba mhaith leo a chur ar scoláirí Éireannacha ó thraidisiúin éagsúla
- Cairt Chomhroinnte Daonnachta a chruthú chun na prionsabail chomónta a léiriú atá i gcoiteann ag gach traidisiún ina dteagasc ar an mbochtaineacht.
- taighde agus tuairisciú a dhéanamh ar eagraíocht charthanachta reiligiúnach nó neamhreiligiúnach amháin a fhreagraíonn do cheist mhorálta na bochtaineachta.

Eispéiris Foghlama

Déanfaidh na scoláirí

- **an cleachtadh mapála creidimh a chomhlánú**
- **freastal ar Chomhdháil fhíorúil na Scoláirí ar Bhochtaineacht Dhomhanda**
- **plé le sleachta as téacsanna naofa agus Airteagal 25 de Dhearbhú na Náisiún Aontaithe um Chearta an Duine**
- **dhá thraidisiún reiligiúnacha a roghnú chun staidéar níos doimhne a dhéanamh orthu agus a dtorthaí a thuairisciú ar dhóigh dá rogha féin**

L1LP agus L2LP

E3 píosa oibre a chur ar taispeáint
A6 éist le réimse scéalta agus freagair

Machnamh

Léirigh conas a d'fhéadfadh an Riail Órga a bheith i bhfeidhm nuair a smaoinímid ar bhochtaineacht dhomhanda

Dírigh ar Eispéiris Foghlama

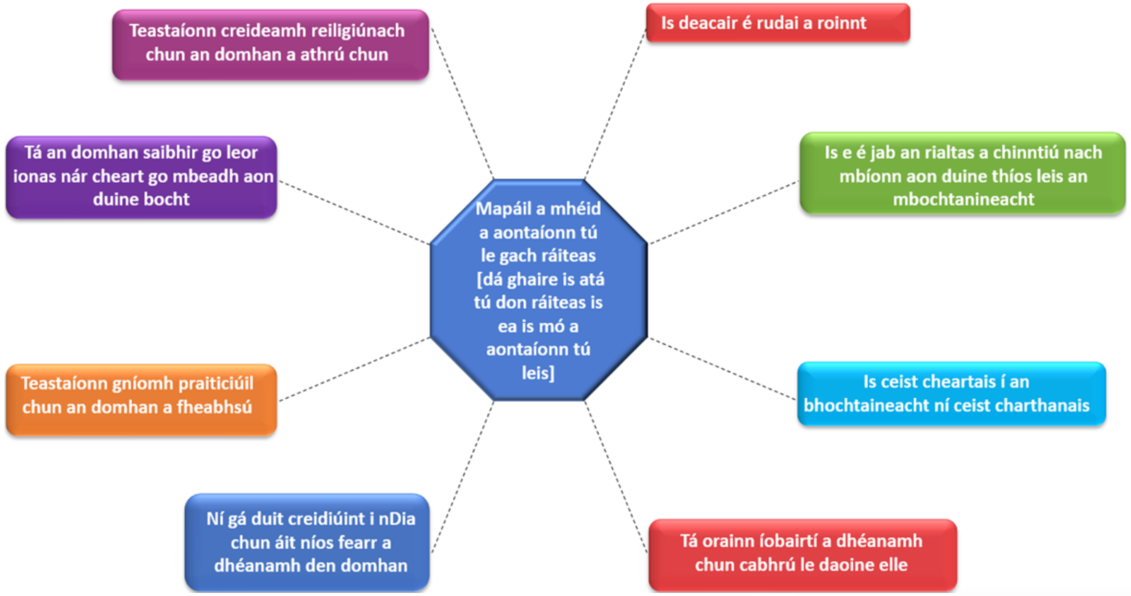

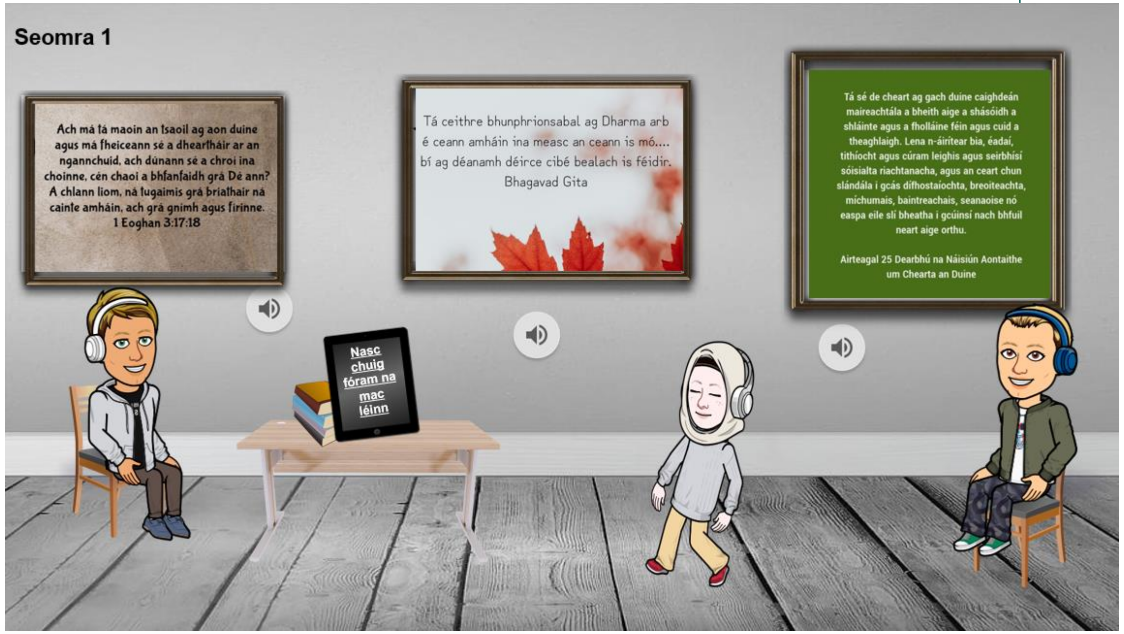

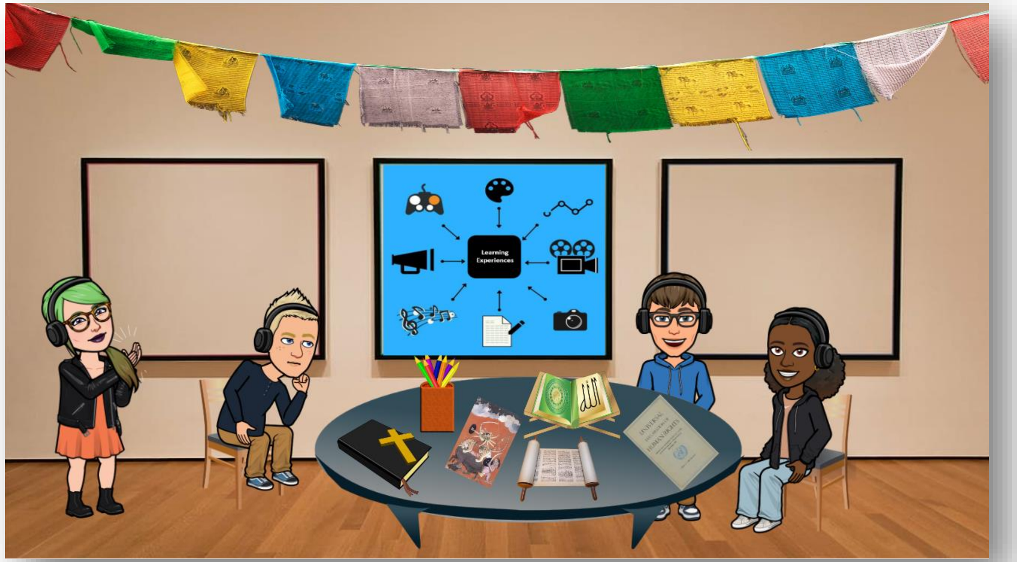

Lch 10

Gníomhaíocht Chálóg Shneachta

Oide

Mapáil a mhéid a aontaíonn tú le gach ráiteas [dá ghaire is atá tú don ráiteas is ea is mó a aontaíonn tú leis]

- Teastaíonn creideamh reiligiúnach chun an domhan a athrú chun
- Is deacair é rudai a roinnt
- Tá an domhan saibhir go leor ionas nár cheart go mbeadh aon duine bocht
- Is e é jab an rialtas a chinntiú nach mbíonn aon duine thíos leis an mbochtanineacht
- Teastaíonn gníomh praiticiúil chun an domhan a fheabhsú
- Is ceist cheartais í an bhochtaineacht ní ceist charthanais
- Ní gá duit creidiúint i nDia chun áit níos fearr a dhéanamh den domhan
- Tá orainn íobairtí a dhéanamh chun cabhrú le daoine elle

Lch 9

Gníomhaíocht Chálóg Shneachta

Oide

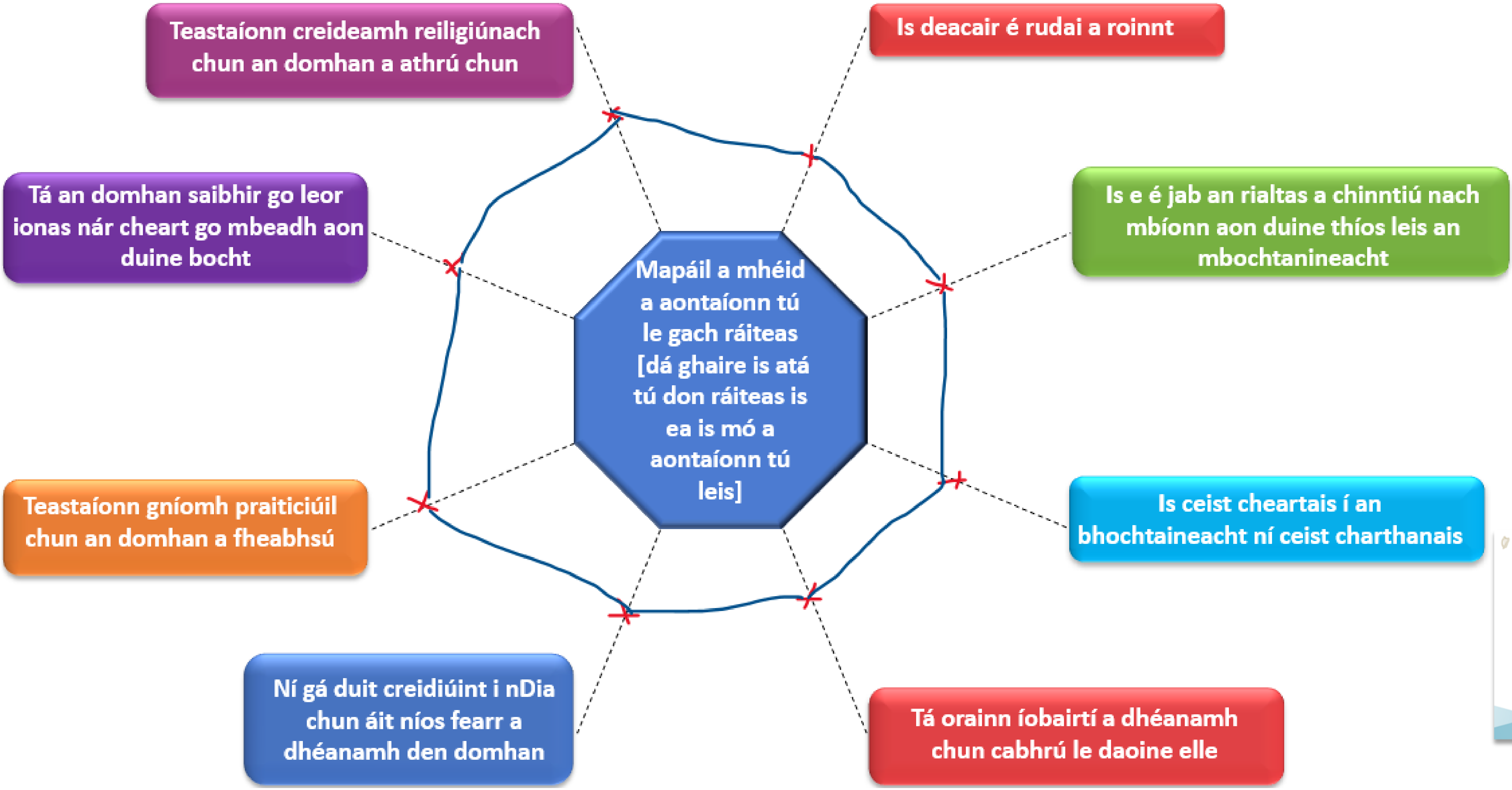

Lch 9

Dírigh ar Eispéiris Foghlama

Oide

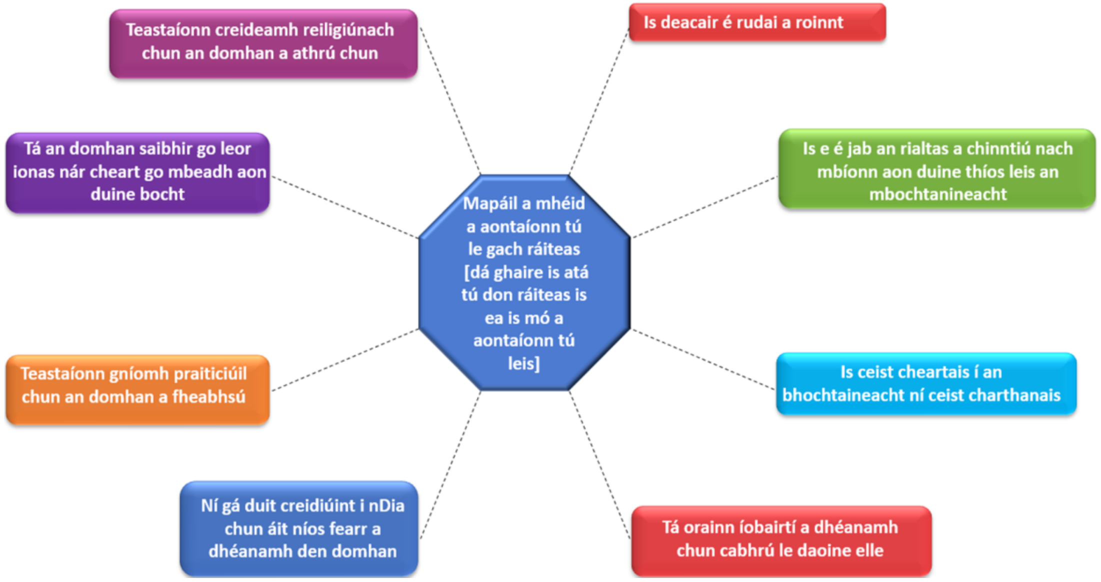

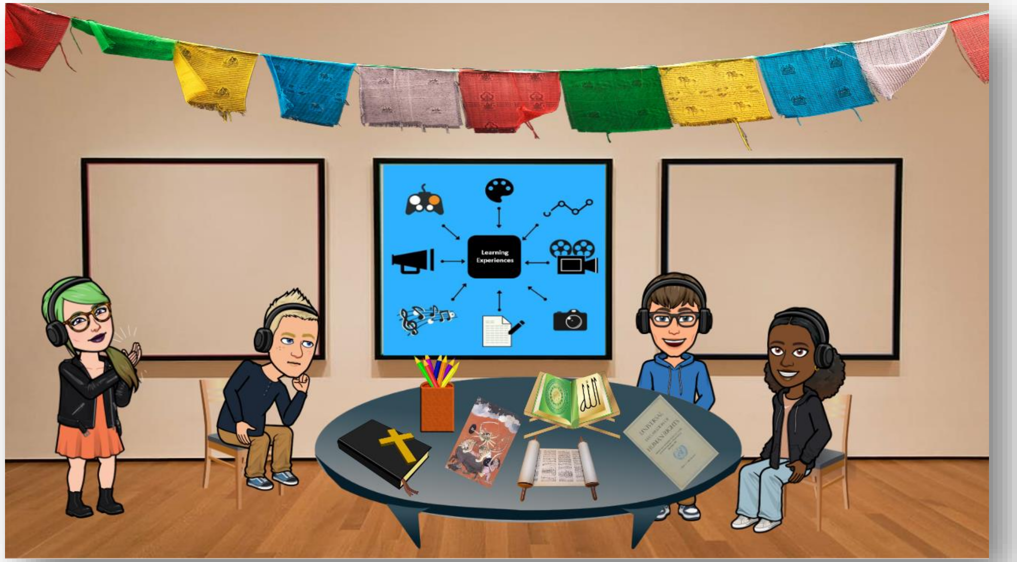

Lch 10

Dírigh ar Eispéiris Foghlama

Dírigh ar Eispéiris Foghlama

Oide

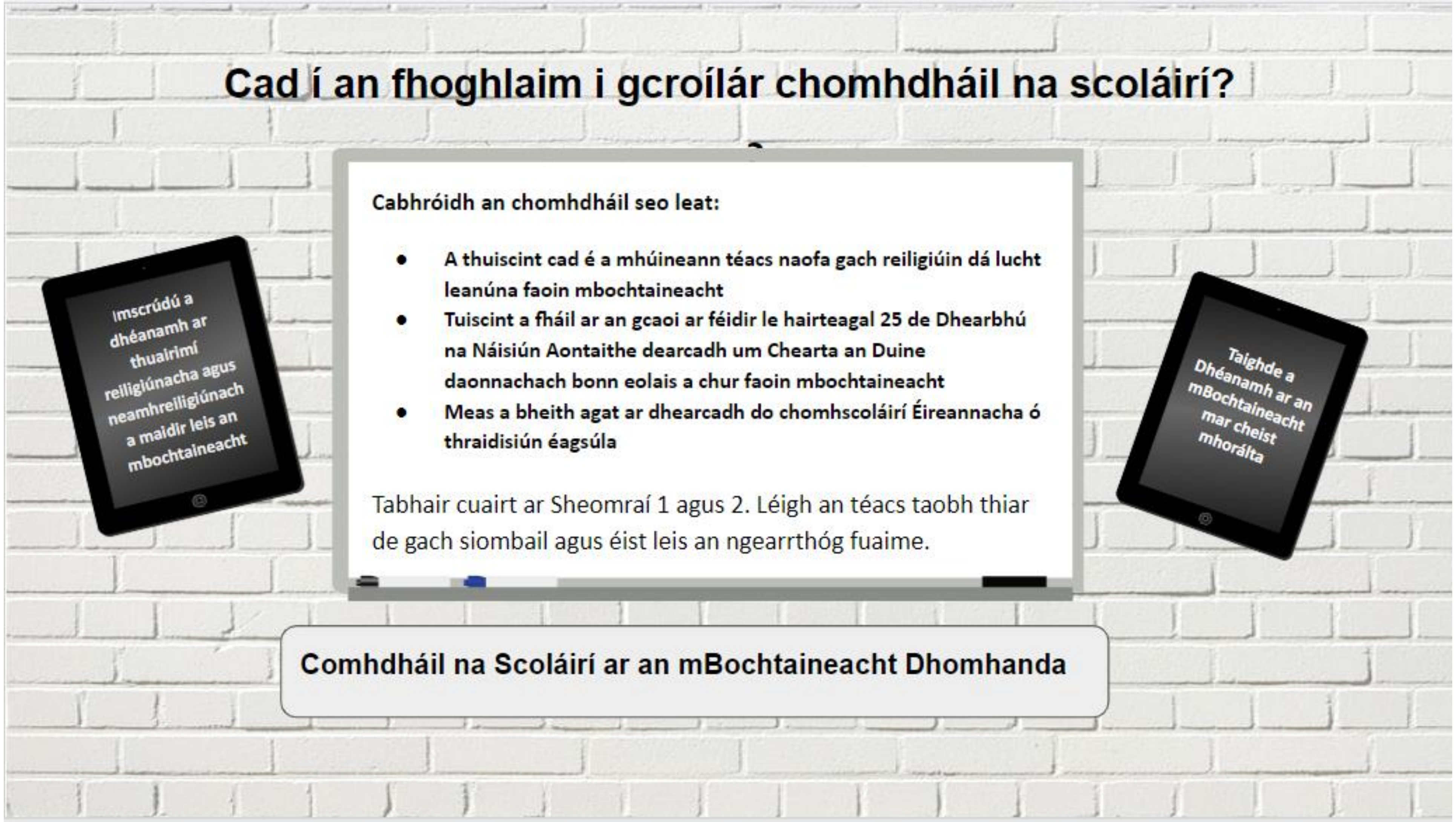

Dírigh ar Eispéiris Foghlama

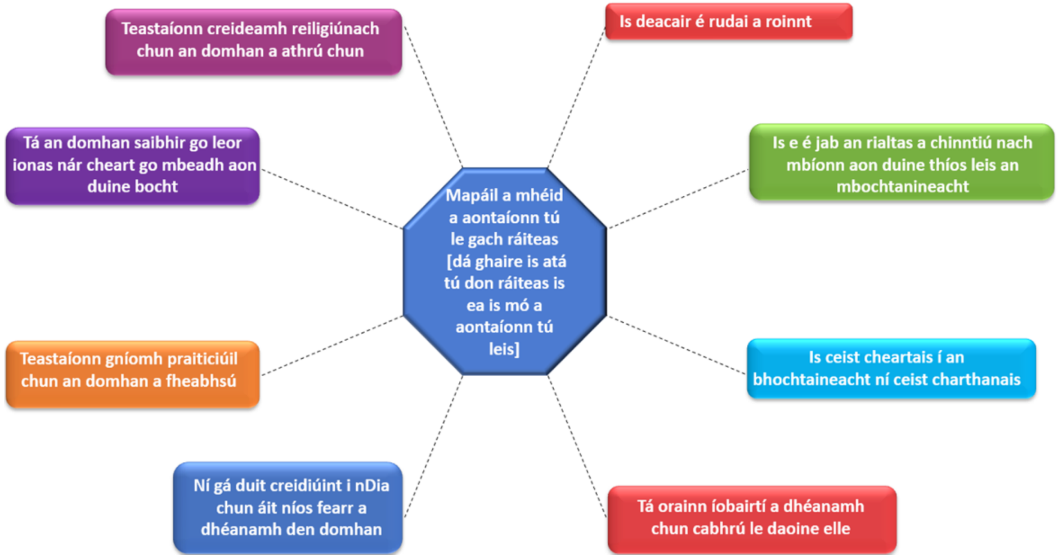

Dírigh ar Eispéiris Foghlama

Oide

Lch 10

Samhail Lundy den Rannpháirtíocht

Ní mór deiseanna sábháilte, cuimsitheacha a thabhairt do pháistí chun a dtuairimí a fhoirmiú agus a chur in iúl

Caithfear bealach a éascú do pháistí chun a dtuairim a chur in iúl

Caithfear éisteacht leis an dearcadh

Ní mór gníomhú de réir an dearcaidh mar is cuí

Straitéis Náisiúnta na hÉireann maidir le Leanaí agus Rannpháirtíocht an Phobail Óig i gCinnteoireacht, Lundy, (2015-2020), lch 2.

Tosaigh…Stop…Lean ar aghaidh…

Tosaigh Rud **a thosóidh** mé ag déanamh	STOP Rud **a stopfaidh** mé ag déanamh	Lean ar aghaidh Rud **a leanfainn** ar aghaidh

Lch 14

Seisiún 3: Intinní Foghlama

Intinní Foghlama:

- ghníomhachtú siniúchadh a dhéanamh ar na briathra gníomhaíochta

  Pléigh agus Díospóireacht laistigh den tSonraíocht RE

- plean comhoibritheach chun Guth na Mac Léinn a seomra ranga OR

Briathra Gníomhaíochta chun Guth na Mac Léinn a ghníomhachtú

Guth na mac léinn

Pléigh

Díospóireacht

An tSonraíocht OR

Oide

OIDEACHAS REILIGIÚIN NA SRAITHE SÓISEARAÍ TORTHAÍ FOGHLAMA

GNÉITHE: Fiosrúchán — Fiosrú — Machnamh agus gníomh

SNÁITHEANNA

CREIDIMH A CHUR IN IÚL

1.1 príomhchreidimh reiligiúnacha na dtrí mhór-reiligiún dhomhanda atá in Éirinn sa lá atá inniu ann a chur i láthair

1.2 iniúchadh a dhéanamh ar dhá phobal creidimh a bhfuil láithreacht nach beag acu ina cheantar/réigiún féin (ní mór go mbeadh baint ag na pobail chreidimh a roghnaítear le dhá cheann de na cúig mhór-reiligiún domhanda a ndéantar staidéar orthu faoin tsonraíocht)

1.3 dul i ngleic le baill de phobal creidimh a bhfuil baint aige le ceann amháin de na cúig mhórreiligiún dhomhanda a ndéantar staidéar orthu faoin tsonraíocht agus léirthuiscint a thaispeáint maidir leis an gcaoi ina n-imríonn creidimh reiligiúnacha an phobail tionchar ar shaol na mball ó lá go lá

1.4 iniúchadh a dhéanamh ar an gcaoi inar chuir an Chríostaíocht le cultúr agus oidhreacht na hÉireann

1.5 fiosrú a dhéanamh ar théamaí reiligiúnacha i gcultúr na linne seo san ealaín, i gceol, i litríocht nó i scannáin

1.6 scrúdú a dhéanamh agus léirthuiscint a fháil ar an gcaoi ina gcuireann daoine creideamh reiligiúnach in iúl i ndeasghnátha, in ionaid adhartha foirmeálta agus in ionaid bheannaithe eile

1.7 plé a dhéanamh ar an tábhacht a bhaineann le easghnátha neamhreiligiúnacha agus ceiliúradh neamhreiligiúnach i saol daoine

1.8 cur síos a dhéanamh ar ról na paidreoireachta i saol daoine a bhfuil creideamh acu

1.9 míniú a dhéanamh ar céard a bhí i gceist le téacs beannaithe áirithe2 a fhorbairt laistigh de mhór-reiligiún domhanda agus machnamh a dhéanamh ar an tábhacht atá leis i gcónaí i saol na ndaoine a bhfuil an creideamh sin acu

1.10 plé a dhéanamh ar an tábhacht a bhaineann le dialóg agus caidreamh idir mór-reiligiúin dhomhanda agus laistigh díobh chun síocháin agus athmhuintearas a chur chun cinn ar fud an domhain sa lá atá inniu ann

1.11 taighde a dhéanamh faoi eagraíochtaí reiligiúnacha nó eagraíochtaí eile, a bhíonn ag obair ag an leibhéal náisiúnta nó idirnáisiúnta chun ceartas, síocháin agus athmhuintearas a chur chun cinn agus machnamh a dhéanamh ar an gcaoi ina bhfuil an obair atá ar bun acu ag cur a bhfís bhunaidh in iúl

1.12 tarraingt le chéile a dhéanamh ar an léargas a fhaightear faoin gcaoi ina gcuireann daoine a gcreidimh, bíodh sin creidimh reiligiúnacha nó eile, in iúl agus ina bhfuil na creidimh sin le feiceáil ina saol, agus machnamh a dhéanamh maidir leis an léargas sin

CEISTEANNA A FHIOSRÚ

2.1 taighde a dhéanamh ar fhianaise ealaíonta, ailtireachta nó sheandálaíochta a léiríonn bealaí ina ndearna daoine iarracht brí agus cuspóir a thabhairt dá saol

2.2 machnamh a dhéanamh ar an gcaoi ina ndeachaigh mór-reiligiún domhanda amháin agus dearcadh neamhreiligiúnach ar an domhan i ngleic leis na ceisteanna móra faoin saol, amhail, cén fáth go bhfuilimid anseo? Conas ba cheart dúinn maireachtáil? Céard a tharlaíonn nuair a fhaighimid bás?

2.3 fiosrú a dhéanamh ar an gcaoi ina gcuireann insintí/scéalta éagsúla, idir insintí/scéalta reiligiúnacha agus neamhreiligiúnacha, tuiscint ar an domhan/an dúlra in iúl, agus machnamh a dhéanamh ar an mbrí agus ar an ábharthacht a bhaineann leo sa lá atá inniu ann

2.4 taighde a dhéanamh ar an Diagacht mar a chuirtear i láthair í in dhá mhór-reiligiún dhomhanda, agus an taighde sin a chur i láthair, ag tarraingt ó fhoinsí i dtéacsanna beannaithe agus/nó foinsí údarásacha eile

2.5 beathaisnéis a chruthú faoi bhunaitheoir nó luathleantóirí de chuid mór-reiligiúin dhomhanda, ag baint úsáide as foinsí eolais reiligiúnacha agus stairiúla

2.6 amlíne a chur le chéile maidir le mór-reiligiún domhanda amháin, ag déanamh tagairt do dhaoine tábhachtacha, tréimhsí a raibh borradh faoi agus tréimhsí dúshlánacha

2.7 fiosrú a dhéanamh ar an gcaoi ina dtéann teagasc reiligiúnach de chuid mór-reiligiúin dhomhanda amháin i ngleic le ceist ar ábhar buartha í don domhan faoi láthair

2.8 scéalta daoine aonaracha nó grúpaí daoine a chur i láthair ó stair dhá cheann de mhórreiligiúin an domhain a raibh tionchar dearfach acu ar shaol daoine mar gheall ar an tiomantas a bhí acu maireachtáil de réir a gcreideamh

2.9 cur síos a dhéanamh ar an gcaoi ina bhféadfadh athrú teacht ar chreideamh duine ag pointí áirithe le linn a shaoil

2.10 tarraingt le chéile a dhéanamh ar an léargas a fhaightear faoin gcaoi ina dtéann daoine ag a bhfuil creidimh reiligiúnacha agus tuiscintí difriúla ar an saol i ngleic le ceisteanna maidir le brí, cuspóir agus caidrimh, agus machnamh a dhéanamh ar an léargas sin

ÁR LUACHANNA I MBUN GNÍMH

3.1 scrúdú a dhéanamh ar fhoinsí difriúla luachanna agus ar na bealaí difriúla ina n-imríonn luachanna duine tionchar ar roghanna laethúla, ar chaidrimh, agus ar fhreagracht an as daoine eile

3.2 machnamh agus plé a dhéanamh faoi cad atá i gceist le moráltacht, faoin bhfáth go gcaithfidh daoine atá ina gcónaí sa tsochaí a bheith morálta agus faoi na tionchair agus na foinsí údaráis taobh thiar de chinnteoireacht mhorálta duine

3.3 scrúdú a dhéanamh ar chód morálta dhá cheann de na cúig mhór-reiligiún dhomhanda agus plé a dhéanamh ar an gcaoi ina bhféadfadh gach cód tionchar a imirt ar chinnteoireacht mhorálta leantóirí

3.4 iniúchadh a dhéanamh maidir le cad is brí le saol atá go maith ó thaobh na moráltachta de a leanúint ag déanamh tagairt do dhá mhór-reiligiún dhomhanda agus iad a chur i gcomparáid le dearcadh neamhreiligiúnach ar an domhan

3.5 scrúdú a dhéanamh ar an gcaoi ar féidir le próiseas cinnteoireachta mhorálta cabhrú le duine chun cinneadh idir ceart agus mícheart a dhéanamh i ngnáthchásanna laethúla

3.6 díospóireacht a dhéanamh faoi shaincheist mhorálta a thagann chun cinn ina shaol féin agus machnamh a dhéanamh faoi na cúiseanna taobh thiar de dhá dhearcadh éagsúla ar an gceist

3.7 taighde a dhéanamh ar an tuiscint atá ag dhá mhór-reiligiún dhomhanda ar chomhbhá, ceartas, síocháin agus athmhuintearas agus ar na bealaí ina bhfuil an tuiscint sin le sonrú

3.8 míniú a thabhairt faoin gcaoi ina gcuireann an tuiscint atá ag mór-reiligiún domhanda amháin ar chúram a thabhairt don domhan le folláine gach duine ar fud na cruinne agus plé a dhéanamh maidir le hábharthacht na tuisceana sin sa lá atá inniu ann

3.9 tarraingt le chéile a dhéanamh ar an léargas a fhaightear ar na gnásanna, luachanna agus prionsabail taobh thiar de chinnteoireacht agus gníomhartha i saol daoine, agus machnamh a dhéanamh maidir leis an léargas sin

Gníomh

LO 3.6 díospóireacht a dhéanamh faoi shaincheist mhorálta a thagann chun cinn ina shaol féin agus machnamh a dhéanamh faoi na cúiseanna taobh thiar de dhá dhearcadh éagsúla ar an gceist

Díospóireacht:
leag amach dearcadh nó argóint ar ábhar ar a bhfuil daoine tuairimí éagsúla, tacú le seasamh duine le fianaise

Sonraíocht Oideachais Reiligiúnach, **lch** ***22.***

Nóta: níl gach ceist mhorálta oiriúnach le haghaidh díospóireachta

Conas a aithnímid saincheisteanna morálta atá ábhartha i saol ár ndaltaí ?

Conas a thacaímid mic léinn chun tuairimí éagsúla domhanda a nochtadh maidir le ceisteanna morálta?

Conas a fhorbraímid cumas na ndaltaí tacú lena seasamh le fianaise?

TF 1.7 plé a dhéanamh ar an tábhacht a bhaineann le easghnátha neamhreiligiúnacha agus ceiliúradh neamhreiligiúnach i saol daoine

TF 1.10 plé a dhéanamh ar an tábhacht a bhaineann le dialóg agus caidreamh idir mór-reiligiúin dhomhanda agus laistigh díobh chun síocháin agus athmhuintearas a chur chun cinn ar fud an domhain sa lá atá inniu ann

TF 3.2 machnamh agus plé a dhéanamh faoi cad atá i gceist le moráltacht, faoin bhfáth go gcaithfidh daoine atá ina gcónaí sa tsochaí a bheith morálta agus faoi na tionchair agus na foinsí údaráis taobh thiar de chinnteoireacht mhorálta duine

TF 3.3 scrúdú a dhéanamh ar chód morálta dhá cheann de na cúig mhór-reiligiún dhomhanda agus plé a dhéanamh ar an gcaoi ina bhféadfadh gach cód tionchar a imirt ar chinnteoireacht mhorálta leantóirí

TF 3.8 míniú a thabhairt faoin gcaoi ina gcuireann an tuiscint atá ag mór-reiligiún domhanda amháin ar chúram a thabhairt don domhan le folláine gach duine ar fud na cruinne agus plé a dhéanamh maidir le hábharthacht na tuisceana sin sa lá atá inniu ann

Pléigh:

coincheapa, peirspictíochtaí nó tuairimí éagsúla ar ábhar a scrúdú agus ansin teacht ar a mbreith / ndearcadh féin, le tacaíocht ó fhianaise nó ó chúiseanna cuíctíochtaí nó tuairimí éagsúla ar ábhar a scrúdú agus ansin teacht ar a mbreith / ndearcadh féin, le tacaíocht ó fhianaise nó ó chúiseanna cuí.

***Sonraíocht Oideachais Reiligiúnach, lch* 10.**

Pleanáil chun Guth na Mac Léinn a Ghníomhachtú

Cé hiad na guthanna éagsúla sa seomra?

Cad a bheidh ar eolas ag na daltaí:

- ✓ Eolas
- ✓ a bheith in ann a dhéanamh
- ✓ tuiscint
- ✓ luach a chur ar

Measúnú Leanúnach:

Cén chaoi a mbeidh a fhios agam féin agus ag na daltaí go bhfuil an fhoghlaim ar súil?

Cleachtais a mholtar inniu:

- Intinn Foghlama a Roinnt i dteanga atá báúil don scoláire
- Ag comhchruthú na gCritéar Rathúlachta le mo mhic léinn
- Ceistiú éifeachtach chun tacú le plé brí agus doimhneachta
- Piarmheasúnú ar fhoghlaim
- Logaí foghlama machnamhacha

Pleanáil chun Guth na Mac Léinn a ghníomhachtú

Gníomhaíochtaí foghlama agus teagaisc

Pleanáil le Guth na Mac Léinn a ghníomhachtú i gcuimhne

Gníomhaíocht Foghlama agus Teagaisc

Oide

Gníomhaíocht foghlama agus teagaisc

Smaoinigh ar dheiseanna ina nglacfaidh scoláirí páirt i bplé nó i ndíospóireacht eolasach:

- Conas is féidir liom idirphlé measúil agus éisteacht ghníomhach a chinntiú?

Breithnigh fócas idirchreidmheach a chur isteach:

- An féidir peirspictíochtaí reiligiúnacha agus neamhreiligiúnacha éagsúla a thabhairt do mo scoláirí mar rogha chun staidéar a dheanamh orthu agus deiseanna a thabhairt dóibh le comparáid a dhéanamh eatarthu?

Cuimhnigh ar gach guth i mo sheomra OR:

- Cad iad na modheolaíochtaí agus na straitéisí is féidir liom a úsáid chun a chinntiú go bhfuil rochtain agus dúshlán leordhóthanach ann chun freastal ar riachtanais gach scoláire?

Gníomhaíocht Foghlama an Lae Inniu

Oide

Seisiún 1

-Gníomhaíocht Jamboard
-Fiseán- Nobody Stands Nowhere
-Ár Luachanna i mBun –Gníomh Machnamh ar Éisteacht Gníomhaíocht

Seisiún 2

-Guth na scoláirí in OR
-Guth na Scoláirí i gcleachtais mheasúnú foirmitheach
-Gníomhaíocht Chalóg Shneachta
-Eispéiris Foghlama

Seisiún 3

-Pléigh/ Díospóireacht I bhfócas
-Pleanáil le Guth na Mac Léinn a ghníomhachtú sa rang OR

Lch 12

Seomra ar an Imeall: Machnamh 3-2-1

Oide

20 nóiméad
Bunaithe ar do mhachnamh i rith an lae, le do chomhghleacaithe OR, pléigh:

3 chomhpháirt den mheasúnú foirmitheach a roghnóidh muid le Guth na Scoláirí a ghníomhachtú inár bpleanáil don fhoghlaim

2 Gníomhaíochtaí foghlama agus teagaisc a dhúisíonn Guth na Scoláirí a d'fhéadfainn a úsáid i mo chleachtas sa seomra ranga

1 Beart amháin a dhéanfaimid roinn bunaithe ar fhoghlaim an lae inniu

Oide
Oideachas Reiligiúin
Leabhrán Foghlama Gairmiúla
2023-2024

Lch 13